

Renoveren scheelt teler 2,50 tot 3,00 euro/m²

Rozentelers kiezen voor renovatie van

Vader Mees en zoon Ruud van den Broeck (links) lieten op advies van Kees Hogenboom van Horticoop (geheel rechts) hun oude scherminstallatie door Bart Suijker van STAS BV renoveren.

De rozentelers Mees en Ruud van den Broeck in Kudelstaart lieten vanwege de wettelijke eisen hun scherminstallatie renoveren. Zij kozen vanwege de kosten voor die optie. Hun oude scherminstallatie functioneerde nog prima en eigenlijk hadden ze alleen een ander doek nodig.

TEKST EN BEELD: MARLEEN ARKESTEIJN

Op een zonnige dag heeft de rozenkwekerij van Van den Broeck een heel eigen charme. Boven het gewas hangt een gedeeltelijk geopend verduisteringsdoek om de overmaat aan licht weg te schermen. In het oudste deel van de kas is dit doek onder een lichte boog gemonteerd om de ruimte tussen lampen, dek en scherm zo goed mogelijk te benutten.

Het rozenbedrijf is 17.000 m² en bestaat uit vier aparte afdelingen. De oudste afdeling uit 1978 en de twee afdelingen uit 1980 zijn drie meter hoog. De jongste afdeling, van vier meter hoog, is er in 1996 achter gebouwd. Op het hele bedrijf staat de donkerrode 'First Red' op steenwol er prima bij.

"We hebben geen nieuwbouw overwogen. Het gaat prima zo", zegt zoon Ruud van den Broeck.

Boven de rozen hangt 6.500 lux. "We belichten in de winter maximaal 20 uur en in de zomer al naar gelang het weer."

Stroomverkoop

De Van den Broeck's hebben drie WKK's. Twee WKK's van 305 kW zijn geleverd in 1989 en een van 345 kW in 1996. Hiermee wekken de telers niet alleen elektriciteit op om te belichten, maar ze leveren ook stroom terug aan het net in de namiddag, als de elektriciteit het meest oplevert.

"Pas na 20.00 uur, als de elektriciteit minder opbrengt, gaan we belichten. Dat betekent dat onze donkerperiode valt tussen 16.00 en 20.00 uur en dat we belichten van 20.00 tot 24.00 uur, op het moment dat we geen lichtuitstoot mogen hebben." De telers verkopen hun stroom zelf al naar gelang de omstandigheden. "Op dit

moment valt de opbrengst van de teruglevering erg tegen. Belichtende kwekers die alles inkopen, hebben nu een koopje. Vorig jaar verkochten we onze stroom voor minimaal 110 euro per megawatt; in februari van dit jaar voor minder dan 50 euro." In december verkocht deze teler zijn stroom een maand lang voor een vaste prijs. Op het moment verkoopt hij zijn stroom per dag of per uur op de onbalansmarkt. "In de warmteperiode dit voorjaar kon hij op een aantal dagen de stroom tussen 11.00 en 15.00 uur voor 600 euro per megawatt verkopen, want dan draaien de aircos."

Verduisteringsdoek

Vanwege de verplichte afscherming in de avonduren bij belichting moesten de telers een verduisteringsdoek aanschaffen

in plaats van het LS16-energiedoek dat ze hadden. “Met de verkoop van stroom viel meer te verdienen dan de aanschafkosten van een lichtdicht doek. Met een doek heb je de vrijheid om zelf te bepalen, wanneer je belicht. We konden kiezen voor een schermdoek dat 90, 95 of 99% dicht is. Omdat we vrij lage kassen hebben, kunnen we voorkomen dat het té warm wordt onder het scherm, door het scherm op een kier te trekken. Nu gebruiken we XLS 99 Revolux voor de afscherming van de lichtuitstoot én om energie te besparen. Zeker in het begin bleef het langer vochtig onder dit doek. Dat is nu minder.”

De telers kiezen in ieder geval niet voor krijten. “Wanneer je krijt, is het ook donkerder op momenten dat het niet zo licht is, bijvoorbeeld 's ochtends en bij donkerder weer.”

Vervanging

Vader en zoon Van den Broeck stonden een jaar geleden voor de keuze om een nieuwe scherminstallatie te installeren of de oude scherminstallatie te behouden en alleen het doek te vervangen. Ze kozen voor het laatste.

“Bij de laatste verbouwing in 1995/96 hadden we alle scherminstallaties vervangen. We vonden het nu zonde om iets te vervangen dat nog goed is. De bestaande as en de motoren hebben we gehouden. Het doek en de steundraden zijn vernieuwd. Het is gewoon een kostenplaatje. Het verschil tussen renoveren en nieuw scheelt ons 2,50 tot 3,00 euro per vierkante meter.”

De rozentelers kwamen via Kees Hogenboom van Horticoop in contact met het gespecialiseerde bedrijf STAS BV (Suijker Tuinbouw Automatiserings Systemen) om het dradenbed en het doek te vervangen.

Boven het gewas

“STAS BV heeft zich gespecialiseerd in het renoveren en repareren van scherminstallaties. Om de kosten te spreiden hebben we vorig jaar, toen de rozen er nog instonden, de scherminstallatie aan laten leggen. We gaan pas volgend jaar onze rozen vervangen. Dus alle werkzaamheden moesten daarom boven het gewas gebeuren.”

Installateur Bart Suijker: “We hebben voor elk type gewas andere karren om

Bij Van den Broeck zijn alleen het doek en alle steun- en bovendraden vernieuwd. De installatie (de motor, as en trekdraden) waren nog in orde en zijn daarom niet vervangen.

boven het gewas te werken. Boven rozen is het bijvoorbeeld heel anders werken dan boven tomaten. We zien het als een uitdaging om voor iedere kas een oplossing te bedenken.”

Hij is een maand lang met vijf man op het bedrijf van Van den Broeck bezig geweest. “Achterin in het nieuwe gedeelte waren we in anderhalve dag klaar, terwijl we in het oudere deel van de kas anderhalve week per afdeling nodig hadden.”

Kostenplaatje

Suijker vertelt dat de kosten om een installatie te renoveren sterk verschillen. “Afhankelijk van de werkomstandigheden en wat er moet gebeuren, bedragen de kosten tussen de 3 en 10 euro per vierkante meter. Over het algemeen gaan installaties tegenwoordig langer mee.”

Een doek heeft een levensduur van circa tien jaar. Maar het kan zijn dat een teler om een andere reden, bijvoorbeeld nieuwe regels van de overheid, tussentijds kiest voor een ander doek. Dat is bij deze teler het geval.

“Wij hebben hier alleen het doek vernieuwd en alle steun- en bovendraden. De installatie zelf, de motor, as en trekdraden waren nog in orde. De tweede keer dat een doek vernieuwd wordt, krijgt de installatie ook een grondige renovatie. Bij een draadinstallatie moet je dan denken aan nieuwe trekdraden, omkeerwielen en

aslagers. Alleen de as en motor blijven dan gewoon nog zitten.”

Geen energiesubsidie

Mees van den Broeck is teleurgesteld dat hij voor zijn nieuwe verduisterende energiedoek geen energiesubsidie heeft ontvangen. “Dit doek is té lichtdicht. Maar we kunnen met dit doek wel 50% energie besparen. Wat mij betreft mogen ze alle subsidies afschaffen. Met ons nieuwe doek zijn we minder milieubelastend bezig. We verminderen de lichtuitstoot en zijn energiebesparend bezig. Tegelijkertijd worden we zwaar belast door de dure energie”, zegt hij opstandig.

De rozentelers Mees en zoon Ruud van den Broeck kiezen voor het terugleveren van hun stroom op de dure middaguren. De consequentie daarvan is dat ze 's avonds moeten belichten, tijdens de donkerperiode. Ze hebben daarvoor een 99% dicht doek aangeschaft. De telers vonden het zonde om iets te vervangen dat nog goed is. Daarom besloten ze hun oude scherminstallatie te laten renoveren. Het doek en de steundraden zijn vernieuwd. Het verschil tussen renoveren en nieuw scheelt hen 2,50 tot 3,00 euro/m².

SAMENVATTING